

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/276/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210473
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314210473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľa AB 1 B. V., Strawinskylaan 933, 1077XX, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti odporkyni Š. N., D.. XX.XX.XXXX, XXX XX P. XXXX, v konaní o zaplatenie istiny 2560,43 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 762,90 € v pravidelných mesačných splátkach 80 € vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení či i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote.

II. Návrh z a m i e t a v rozsahu 1 075,42 € istiny s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 19.11.2014 do zaplatenia.

III. U r č u j e zmluvné podmienky o poradí započítavania platieb, o kapitalizácii úroku, úroku z omeškania, zmluvných pokút, poplatkov a poplatku za správu úveru, o zmluvnej pokute za n e p r i j a t e ľ n é zmluvné podmienky v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za n e p l a t n é zmluvné podmienky v celom rozsahu.

IV. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 26.11.2014 navrhovateľ AB 1 B. V. podal návrh proti odporkyni. Právnym predchodcom navrhovateľa bola spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany. Navrhovateľ získal aktívnu legitimáciu na vymáhanie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení zo dňa 25.7.2013. Zmluva medzi odporkyňou ako spotrebiteľkou a navrhovateľom (právnym predchodcom) č. 4207095244 bola uzavretá dňa 24.7.2012. Odporkyni bol poskytnutý spotrebiteľský úver 2 400 €. Odporkyňa sa zaviazala úver splácať v 84 pravidelných mesačných splátka po 70,71 €. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli úverové podmienky. Uplatnená sadzba úroku z omeškania bola vo výške 8,5 % ročne. V nadväznosti na § 152 ods. 2 OSP, § 153 ods. 2 OSP navrhovateľ žiadal zaplatiť sumu 2 560,43 €, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 277,89 €, teda spolu 2 838,32 € (2 560,43 + 277,89). Zároveň žiadal navrhovateľ 8,5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2 560,43 € od 19.11.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Výzvou na čl. 24 spisu podľa § 43 ods. 1 OSP súd vyzval navrhovateľa, aby odstránil vady návrhu, vyšpecifikoval každý nárok, každú platbu podľa jednotlivých nárokov zvlášť, aby boli preskúmateľné súdom i odporkyňou (osobitne istina, úrok, úrok z omeškania, zmluvná pokuta, iné sankcie a poplatky). Zároveň mal konkretizovať ustanovenia zmluvy, od ktorého nárok odvodzuje, skutkové tvrdenia, matematický výpočet, z ktorého bude súdu zrejmé, na základe čoho považuje ten-ktorý nárok preukázaný čo do základu, čo do výšky. Je povinný pripojiť listinné dôkazy.

Na výzvu súdu navrhovateľ na čl. 27 spisu uviedol, že odporkyni poskytol pôžičku vo výške 2 400 € ako osobnú pôžičku, nejde o uzavretie revolvingového úveru, ale zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Záväzkom odporkyne bolo zaplatiť úver v 84 mesačných splátkach po 72,85 €, teda spolu 6 119,40 € (hoci poskytnutý úver bol 2 400 €). Odporkyňa zaplatila z poskytnutého úveru 637,10 €. Na čl. 30 spisu skutkovo a právne zdôvodnil navrhovateľ jednotlivé uplatnené nároky čo do istiny, úroku, poplatku za vedenie účtu, upomienky, poplatku za poistenie, poplatku za možnosť zmeny splátky, úroku z omeškania, pričom vyčíslený úrok z omeškania 287,43 € je zákonný úrok podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ku dňu vypracovania žaloby, teda ku dňu 26.11.2014 vo výške 8,5 % ročne.

Súd vytýčil termín pojednávania na deň 8.12.2015. Zároveň vyzval opakovane navrhovateľa i odporkyňu, aby oznámili súdu celkovú výšku platby. Vyzval ich, aby navrhovateľ neoznamoval celkovú výšku pohľadávky, ale celkovú výšku platby, teda súčet všetkých platieb bez členenia na istinu, úrok, úrok z omeškania, poplatky, zmluvnú pokutu a podobne. Odporkyňa prevzala predvolanie dňa 12.11.2015, teda mesiac pred konaním pojednávania. Písomne sa k návrhu nevyjadrila. Oznámila súdu, že sa nemôže dostaviť na pojednávanie, pretože je na materskej dovolenke a nemá komu nechať deti, aby na ne dohliadal. Súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Mal za to, že jednomesačná lehota bola dostatočnou lehotou na to, aby si zabezpečila opateru k maloletému dieťaťu, resp. sa minimálne písomne k návrhu vyjadrila v súlade s výzvou súdu a doručeným návrhu, čo neurobila. Súd sa domnieval, že boli splnené podmienky podľa § 101 ods. 2 OSP a § 119 OSP, aby súd konal a rozhodol vo veci.

Súd vykonal nasledovné dôkazy - návrh čl. 1, 2, plná moc čl. 3, preklad čl. 4, výpis z OR čl. 4 - 6, plná moc čl. 8, oznámenie o postúpení pohľadávky čl. 9, rozpis zásielok čl. 10, úverová zmluva čl. 11, všeobecné podmienky čl. 12 a nasl. spisu, výzva k zaplateniu celého úveru, výpis z čerpania splátok a úhrad čl. 17, procesné poučenia súdu čl. 21, 22 spisu vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP, § 205a OSP, ktoré boli doručené účastníkom konania i právnenému zástupcovi, výzva na odstránenie väd návrhu čl. 24, odpoveď čl. 27 - 33, výzva súdu k oznámeniu celkovej výšky platby čl. 34 spisu, kde súd zároveň uviedol právnenému zástupcovi navrhovateľa, aby neoznamoval súdu celkovú výšku pohľadávky, ale celkovú výšku platby, teda súčet všetkých platieb bez členenia na istinu, úrok, úrok z omeškania, poplatky, zmluvnú pokutu a pod., odpoveď právneho zástupcu navrhovateľa čl. 36 spisu, ospravedlnenie odporkyne čl. 37.

Z vykonaných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav.

Na čl. 11 spisu je úverová zmluva zo dňa 24.7.2012 č. 4207095244 uzavretá medzi Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany a odporkyňou N. Š.Á., výška úveru 2 400 €. Mesačná splátka 72,85 € x 84 splátok. Ročná úroková sadzba 28,02 %, RPMN od 33,2 % do 34,4 %. Priemerná hodnota RPMN 19,59 %. Poplatok za vedenie účtu 1,99 €.

Na čl. 27 a nasl. spisu je tabuľka vytvorená navrhovateľom, kde je uvedené započítanie platieb na istinu, úroky a pokuty.

Z toho mal súd preukázanú kapitalizáciu, teda pripočítavanie úroku, úroku z omeškania, poplatkov k istine a následné úročenie. Zároveň mal preukázané, že neboli platby započítavané v poradí na istinu a následne na úrok, úrok z omeškania, ale najskôr na príslušenstvo, až následne na istinu.

Z vyjadrenia na čl. 27 spisu mal súd preukázané, že pokiaľ by odporkyňa poskytnutý úver 2 400 € bola platila v dohodnutých splátkach po 72,85 € x 84 splátok, zaplatila by celkom sumu 6 119,40 €.

Porovnaním sumy 6 119,40 € s poskytnutým úverom 2 400 € súd mal preukázané, že odporkyňa by pri riadnom splácaní zaplatila oproti poskytnutému úveru 2 400 € navyše sumu 3 719,40 €.

Zo všeobecných podmienok mal súd preukázané (čl. 11 a nasl. spisu), že tieto všeobecné podmienky nie sú len technickým upresnením platby a vymáhania úveru, ale obsahujú aj dohody o zmluvných podmienkach, čo je neprípustné.

Porovnaním skutočne poskytnutého úveru 2 400 € so skutočne zaplatenou sumou 637,10 € súd dospel k záveru, že zo skutočného poskytnutého úveru odporkyňa nezaplatila sumu 1 762,90 €. Zaviazal preto

odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi zmluvný nárok, rozdiel medzi poskytnutým úverom a platbou vo výške 1 762,90 € v pravidelných mesačných splátkach 80 € vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote. Splátky poskytol odporkyňi podľa § 160 ods. 1 OSP vzhľadom k jej tvrdeniu, že je toho času na materskej dovolenke, teda jej príjem neumožňuje splácať vyššie splátky, resp. zaplatiť celú sumu naraz, pričom zaplataenie dlhu v uvedenej výške existenčne neohrozí navrhovateľa ako peňažný nebankový ústav.

Keďže predmetom sporu bolo zaplataenie sumy 2 838,32 € istiny s príslušenstvom (2 560,43 + 277,89) mínus tá časť, v ktorej súd návrhu vyhovel, teda mínus 1 762,90 € = 1 705,42 €. V tomto rozsahu istiny i s príslušenstvom súd návrh zamietol.

Zároveň určil zmluvné podmienky o poradí započítavania platieb o kapitalizácii úroku, úroku z omeškania, zmluvných pokút, poplatku a poplatku za správu úveru, zmluvnej pokuty za neprijateľné zmluvné podmienky v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za neplatné zmluvné podmienky v celom rozsahu.

Vychádzal z nasledovných záverov.

Zistený skutkový stav súd subsumoval pod nasledovné právne normy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 Občianskeho zákonníka:

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespľnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespľnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 53a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 54 Občianskeho zákonníka:

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 153 ods. 3 OSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 OSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/611/2014 zo dňa 16.12.2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne č.k. 5C/143/2013-105 zo dňa 2.6.2014 a ktorým bolo určené: Zmluvná podmienka obsiahnutá v tých obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a mikropodnikateľom, ktorá v článku 5 „splácanie“ v bode 5.2 stanovuje, že pri splácaní pohľadávky banky sa z došlých súm uhrádzajú jednotlivé záväzky dlžníka v tomto poradí: splatné poplatky a náklady banky súvisiace s úverom v poradí od najskôr splatného záväzku, úroky z omeškania podľa poradia od najskôr splatného úroku z omeškania, úroky z prečerpania podľa poradia od najskôr splatného úroku z prečerpania, úroky podľa poradia od najskôr splatného úroku a istina úveru. Ak má banka splatné pohľadávky voči dlžníkovi, prípadne garantovi, aj na základe iných zmlúv, poradie splatenia pohľadávok je oprávnená určiť banka, je táto zmluvná podmienka v spotrebiteľských vzťahoch neplatná pre neprijateľnosť.“

V nadväznosti na § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka horeuvedenú zmluvnú podmienku navrhovateľ uviedol v spotrebiteľskej zmluve vo viacerých prípadoch, konkrétne aj v súdenom prípade pod sp. zn. 4C/276/2014, a to napriek tomu, že uvedeným rozhodnutím prvostupňového a odvolacieho súdu táto podmienka bola určená za neprijateľnú a neplatnú. Navrhovateľ na základe neprijateľnej, neplatnej zmluvnej podmienky vymáha nárok aj v konaní pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 4C/276/2014. V nadväznosti na § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka navrhovateľ bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky a toto zákonné ustanovenie súd vykladá tak, že navrhovateľ sa má zdržať používania tejto podmienky nielen do budúcnosti, ale nemá uplatňovať nároky z tejto zmluvnej podmienky ani v iných prípadoch, teda ani v spore vedenom pod sp. zn. 4C/276/2014. Napriek uvedenej zmluvnej podmienke, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú a neplatnú, sa navrhovateľ v konaní pod sp. zn. 4C/276/2014 domáha plnenia na základe už vyslovených neprijateľných, neplatných zmluvných podmienok. Súd preto z úradnej moci prihliadal na to, že rozhodnutím Krajského súdu v Žiline boli uvedené zmluvné podmienky určené za neprijateľné a neplatné a z úradnej moci na neplatnosť a neprijateľnosť zmluvnej podmienky prihliadal. Nároky z takto uplatnenej neplatnej a neprijateľnej zmluvnej podmienky nepriznal.

Z uvedených dôvodov priznal navrhovateľovi len rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 2 400 € a skutočnou platbou zo strany odporkyne vo výške 637,10 €, teda rozdiel vo výške 1 762,90 €.

V konaní nebolo sporné, že ide o spotrebiteľský úver. Právny predchodca navrhovateľa - veriteľ bol bankou, ktorá pri poskytovaní konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporkyňa - dlžníčka je spotrebiteľ - fyzická osoba. Ide o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení zmien a doplnkov. Na tento úver sa vzťahujú teda ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenia sa na úverovú zmluvu vzťahujú bez ohľadu na to, či úverová zmluva, tak ako v tomto prípade, bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Sadzobník poplatkov netvorí neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. Aj keď zmluvné strany dohodli úver bez poplatku, je zrejmé, že navrhovateľ účtoval poplatok za správu úveru vo výške 1,99 €. Poplatok sa započítava do istiny a bol úročený. Preto súd určil zmluvné podmienky obchodných podmienok o tom, že splatné úroky a poplatky sa dňom ich splatnosti stávajú súčasťou istiny ako aj poplatku za správu úveru za neprijateľné a neplatné zmluvné podmienky. Na základe neprijateľnej a neplatnej zmluvnej podmienky navrhovateľovi nevznikol nárok na poplatok a nemohol byť započítavaný do istiny a kapitalizovaný. Navrhovateľ poskytuje úver vo vlastnom záujme za účelom dosiahnutia zisku z poskytnutého úveru. Vykonáva teda podnikateľskú činnosť, predmetom ktorej je poskytovanie peňažných prostriedkov. Je preto neprijateľné, aby účtoval poplatok za takzvanú správu úveru, keď nejde o poskytnuté protiplnenie. Z hľadiska spotrebiteľa je neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie a vykonáva túto podnikateľskú činnosť vo vlastnom záujme ako dodávateľ, naviac, keď poplatky započítava do istiny a ďalej ich úročí, kapitalizuje (rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/50/2012 zo dňa 21.1.2013 o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok, účtovania poplatkov za upomienky a výzvy, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/121/2013). Tieto podmienky nie sú individuálne dojednané podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa - spotrebiteľka nemohla ovplyvniť ich obsah a spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Takúto

zmluvnú podmienku v súdnych sporoch, aj v tomto súdnom spore naďalej navrhovateľ uplatňuje, aj keď bola určená za neprijateľnú.

Súd určil za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku aj zmluvnú podmienku o tom, že jednotlivé úhrady odporcu sa započítavajú v poradí: 1. splatné poplatky a náklady s úverom, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina. Na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a neplatnej zmluvnej podmienky nemohol priznať nárok navrhovateľa.

Poradie splatenia pohľadávok bol oprávnený určiť navrhovateľ, a tak dochádzalo ku kapitalizácii pohľadávky navrhovateľky voči odporcovi započítavaním úroku, úroku z omeškania, poplatku do istiny podľa pokynu navrhovateľa, v dôsledku čoho skutočne poskytnutý úver vo výške 2 400 €, z ktorého odporkyňa skutočne zaplatila 637,10 €, narástol na vymáhanú sumu 6 119,40 €, ktorú by odporkyňa musela zaplatiť v súlade so zmluvou pri zaplatení 84 splátok po 72,85 € ($84 \times 72,85 = 6\,119,40$). Taký záver súd ustálil bez ohľadu na to, že predmetom sporu navrhovateľ učinil len sumu 2 838,32 € (2 560,43 + 277,89). Nič nebráni navrhovateľovi, aby po rozhodnutí súdu o tejto časti nároku sa dožadoval ďalšej časti nároku, preto súd vyhodnocoval nárok ako celok z hľadiska prijateľných a neprijateľných zmluvných podmienok. Z vymáhanej sumy žiadal ešte úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne, a to napriek tomu, že už vymáhaná suma tvorila kapitalizovanú časť nároku. Uvedené ustanovenie, ktoré umožňuje navrhovateľovi kapitalizovať úrok, úrok z omeškania, poplatky do istiny a opakovane ich úročiť, ako aj určovať poradie splatenia pohľadávky, je ustanovením úverových podmienok, ktoré nebolo individuálne dohodnuté a ktoré zjavne znevýhodňuje spotrebiteľku, zjavne zvyhodňuje navrhovateľa, neprimeraným spôsobom kapitalizuje poskytnutú pôžičku spotrebiteľovi. Uvedené dojednanie je neprijateľné a neplatné podľa § 53 ods. 2, ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň je neprijateľná a neplatná aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pretože požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a to formou kapitalizácie úroku, úroku z omeškania, poplatkov, ktorými neprimerane navyšujú základný poskytnutý úver, ktorý spotrebiteľ obdržal.

Okrem uvedených ustanovení sú neplatnými ustanoveniami uvedené dohody aj pre rozpor s ustanovením § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré je účinné od 1.1.2008, ale podľa prechodných ustanovení v § 879j Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1.1.2008 možno vzťahovať uvedené ustanovenie aj na právne vzťahy vzniknuté pred 1.1.2008.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008 pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. S použitím § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dôvodné aplikovať ustanovenie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj v prípade plnenia dlhu v splátkach, čo je obsahom, aj účelom blízke čiastočnému plneniu dlhu.

V danom prípade podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok poradie splátok čiastočného plnenia odporkyne určoval peňažný ústav a určoval ho spôsobom zjavne nevýhodným pre spotrebiteľku - odporkyňu. Platby boli započítavané v poradí: 1. splatné poplatky a náklady navrhovateľa súvisiace s úverom, 2. úroky z omeškania, 3. úroky, 4. istina (kapitalizovaná istina). Je zrejmé, že úprava je zjavne nevýhodná pre spotrebiteľku. Pre spotrebiteľa je výhodné, aby sa platby splátky započítavali na istinu, dlh. Započítavanie podľa pokynov navrhovateľa najskôr na príslušenstvo, až následne na pohľadávku, výrazne navýšilo náklady spotrebiteľa, spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je zjavné už na prvý pohľad porovnaním skutočne poskytnutého úveru vo výške 2 400 € a skutočnej výške úveru, ktorý spotrebiteľka mala zaplatiť v celkovej výške 6 119,40 € + úrok z omeškania. V tomto smere súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že úrok a úrok z omeškania je príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Zásadne nevzniká nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky (úrok z omeškania z úroku a z úroku z omeškania, z poplatkov, ktoré sú kapitalizované pripočítaním k istine, dlhu). Príslušenstvo pohľadávky úročeniu nepodlieha (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 35 Odo 101/2002 z 24.3.2004). V záujme spotrebiteľa a vôľou spotrebiteľa je preto poradie splátok určiť v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda najprv na istinu, potom na úroky. Takéto započítavanie platieb je pre spotrebiteľa spravodlivé a takéto práva a povinnosti zmluvných strán sú v rovnováhe.

Súd preto vychádzal zo záveru, že zo skutočne poskytnutého úveru 2 400 € skutočne zaplatil odporkyňa 637,10 €. V nadväznosti na § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd túto platbu započítal na istinu. Odporkyňu zaviazal k zaplateniu rozdielu medzi sumou istiny 2 400 € a platbou 637,10 €, teda k zaplateniu sumy 1 762,90 €.

Ostatné nároky navrhovateľovi vzhľadom k neplatnosti a neprijateľnosti zmluvných podmienok nepriznal po tom, čo vyslovil neprijateľnosť a neplatnosť týchto zmluvných podmienok (o poplatku a jeho

započítavaní a kapitalizácii v rámci istiny, o úroku a jeho započítavaní a kapitalizácii v rámci istiny, rovnako úroku z omeškania).

Porovnaním predmetu sporu vo výške 2 838,32 € istiny s príslušenstvom s úspechom navrhovateľa vo výške 1 762,90 €, výsledná suma 1 075,42 € je úspech odporkyne. Čistý úspech navrhovateľa je $1\,762,90 - 1\,075,42 = 687,48$ €, čo v porovnaní k celkovému predmetu sporu 2 838,32 € je nepatrný úspech. Súd preto aplikoval § 142 ods. 2 OSP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Poukázal pritom aj na tú skutočnosť, že tento minimálny úspech navrhovateľa vyplýva aj zo skutočnosti, že odporkyňa ako spotrebiteľka je procesne slabšou stranou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.